

Sygn. akt III KK 205/02

W Y R O K
W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 czerwca 2002 r.

Sąd Najwyższy - Izba Karna na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 kpk w składzie następującym:

Przewodniczący: Prezes SN Lech Paprzycki

Sędziowie: SN Andrzej Konopka (spr.)

Wiesław Kozielowicz

po rozpoznaniu w dniu 26 czerwca 2002 r.

sprawy **J. B.**

skazanego z art. 270 § 1 kk w zw. z art. 18 § 1 kk i innych

z powodu kasacji, wniesionej przez obrońcę skazanego

od wyroku Sądu Okręgowego w K.

z dnia 30 listopada 2001 r., sygn. II Ka (...)

utrzymującego w mocy wyrok Sądu Rejonowego w K.

z dnia 3 lipca 2001 r., sygn. II K (...)

uchyla zaskarżony wyrok i sprawę przekazuje Sądowi Okręgowemu w K. do ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym.

U Z A S A D N I E N I E

Sąd Rejonowy w K. wyrokiem z dnia 3 lipca 2001 r., sygn. II K (...) skazał J. B. z art. 18 § 1 kk w zw. z art. 297 kk na karę 1 roku pozbawienia wolności (k 155).

Od tego wyroku, apelację wniósł osobiście oskarżony zarzucając rażącą niewspółmierność kary w stosunku do zarzucanego mu czynu oraz pomyłkę co do uprzedniej karalności za podobne przestępstwa – wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez warunkowe zawieszenie wykonania orzeczonej kary pozbawienia wolności.

Sąd Okręgowy w K. wyrokiem z dnia 30 listopada 2001 r. sygn. II Ka (...) zaskarżone orzeczenie utrzymał w mocy.

Od wyroku Sądu Okręgowego kasację wniósł obrońca z urzędu skazanego J. B. zarzucając wyrokowi rażące naruszenie prawa procesowego, mające istotny wpływ na treść orzeczenia, polegające na prowadzeniu rozprawy odwoławczej w dniu 30 listopada 2001 r. pod nieobecność oskarżonego z powodu wadliwego zawiadomienia go o terminie tej rozprawy, przez co został naruszony art. 6 kpk i art. 450 § 3 kpk.

Stawiając powyższy zarzut obrońca skazanego wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu w K. jako odwoławczemu do ponownego rozpoznania.

W odpowiedzi na kasację Prokurator Okręgowy w K. wniósł o jej uwzględnienie.

Sąd Najwyższy zważył co następuje:

Kasacja jest zasadna w stopniu oczywistym.

Jednym z podstawowych praw oskarżonego w procesie karnym jest prawo do obrony, które pod żadnym pozorem nie może być naruszane. Oskarżony zatem – a jeśli ma obrońcę, to i obrońca – mają prawo do uczestniczenia w

rozprawie, zarówno w rozprawie głównej, jak i rozprawie przed Sądem odwoławczym. Realizacji tego prawa ma służyć prawidłowe zawiadomienie oskarżonego o terminie rozprawy.

Jak wynika z załączonych do akt sprawy dokumentów, zarządzeniem Przewodniczącego Wydziału z dnia 8 listopada 2001 r. wyznaczono termin rozprawy apelacyjnej na dzień 30 listopada 2001 r. – godzina 10⁰⁰ z obowiązkiem zawiadomienia oskarżyciela publicznego i oskarżonego (k 179). Zawiadomienie takie zostało wysłane do oskarżonego w dniu 9 listopada 2001 r. (k 180), a doręczone mu zostało w dniu 13 listopada (k 180). Na zwrotnym poświadczeniu odbioru zawiadomienia widnieje data wyznaczenia rozprawy odwoławczej na dzień 30 listopada 2001 r. W tej sytuacji, Sąd Okręgowy uznając, że oskarżony został prawidłowo o terminie rozprawy powiadomiony, rozpoznał wniesioną przez niego apelację (k 181).

Tymczasem w dniu 6 grudnia 2001 r. do Sądu Okręgowego w K. wpłynął wniosek oskarżonego J. B. o odroczenie rozprawy odwoławczej wyznaczonej na dzień 7 grudnia 2001 r. – z powodu jego choroby. Do wniosku oskarżony dołączył zaświadczenie lekarskie z którego wynikało, że w okresie „od 3 do 8 grudnia 2001 r. nie może on się stawić w Sądzie z powodu obłożnej choroby” (k 184 i k 185).

W terminie późniejszym w dniu 28 stycznia 2002 r. (k 203) oskarżony przedłożył w Sądzie kserokopię zawiadomienia o wyznaczeniu rozprawy odwoławczej, z którego wynika, iż termin rozpoznania sprawy został wyznaczony na dzień 7 grudnia 2001 r. – godzina 10⁰⁰. Z oświadczenia starszego sekretarza sądowego wynika, iż „widocznie przez omyłkę” zostały do oskarżonego wysłane dwa zawiadomienia na dzień 30 listopada i na dzień 7 grudnia 2001 r. (k 212). Jednakże znajdujące się w aktach sprawy dokumenty nie potwierdziły podwójnego zawiadomienia oskarżonego, a jedynie można na ich podstawie dojść do wniosku, że wystawiono zawiadomienie z

wyznaczeniem daty rozprawy na dzień 7 grudnia 2001 r., zaś zwrotne poświadczenie odbioru tego zawiadomienia wypełniono z datą na dzień 30 listopada 2001 r.

Nie ulega żadnej wątpliwości, że w sprawie niniejszej, na skutek zbiegu pewnych okoliczności doszło do rażącego naruszenia prawa oskarżonego do obrony. Nie dopuścił się tego Sąd Okręgowy, który działał w przekonaniu, że oskarżony został prawidłowo zawiadomiony o terminie rozprawy, a zatem, że zostały zachowane warunki do zrealizowania przez oskarżonego jego prawa do obrony. Rzeczywistość okazała się jednak być inna i obiektywnie rzecz ujmując prawo oskarżonego do obrony zostało rażąco naruszone. Rażące naruszenie prawa w rozumieniu art. 523 § 1 kpk zachodzi bowiem nie tylko wtedy, gdy organowi sądowemu można czynić zarzut z tytułu tego naruszenia, ale także wtedy, gdy niezależnie od tegoż organu doszło do rażącego pogwałcenia praw czy interesów strony, a to właśnie zaistniało w przedmiotowej sprawie.

Z tych wszystkich zatem względów należało orzec, jak w części dyspozytywnej niniejszego wyroku.